

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 70

ЧЕРВЕНЬ • JUNI 2018 • Nr. 11 (2991)

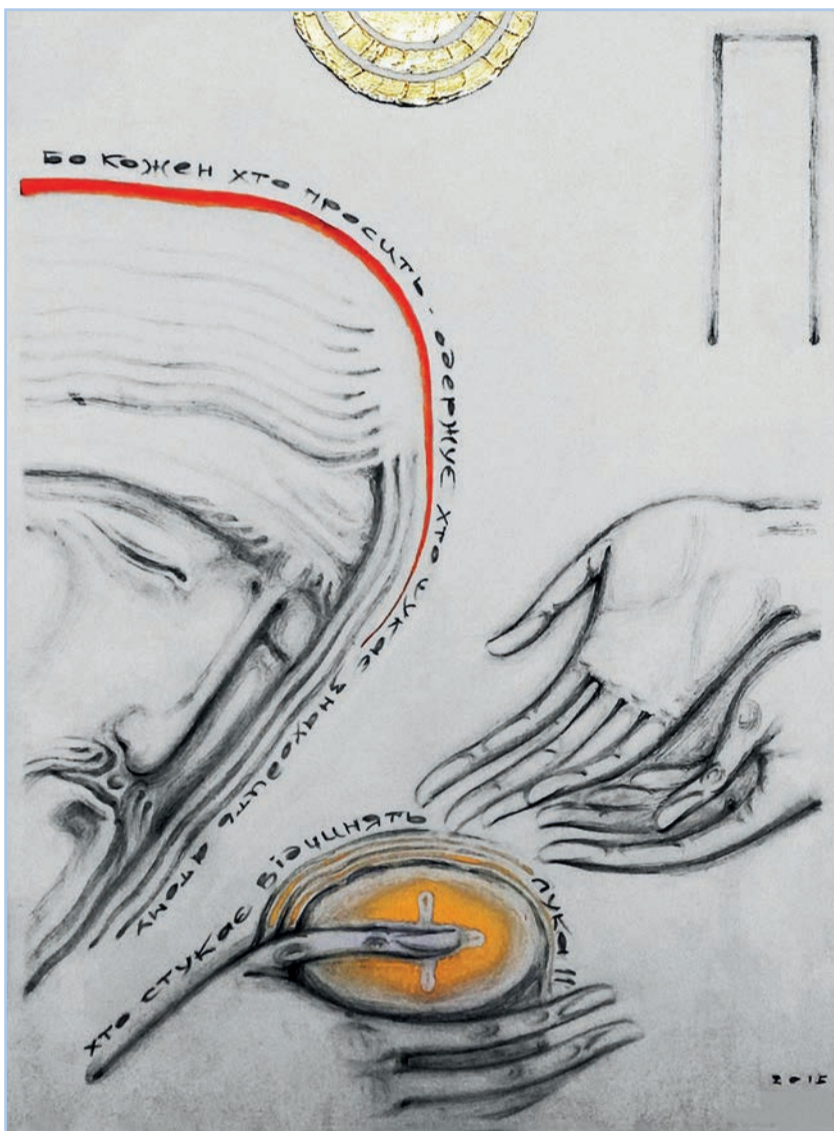
ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ХРИСТОС ЧОЛОВІКОЛЮБЕЦЬ – ОБРАЗ НЕВИДИМОГО БОГА

Всі ми є свідками байдужості широких мас християн до релігійних проблем та релігійних практик. Які причини цього явища? Їх є багато і вони різні.

Щоб мати змогу пізнати Бога, треба відчувати його присутність, його близькість, його дію. Давно, коли люди жили в залежності від природи, цю Божу дію вони на кожному кроці спостерігали. Для давніх євреїв Бог їхніх батьків, Бог Ізраїля, був могутніший і справедливий від володарів Єгипту чи Вавилону. Ізраїльтяни спостерігали й пізнавали Бога так у своїй історії, як і в природі. В історії, бо, вибрати Ізраїля на свого посланця, який мав місію зберегти й передати будучим поколінням віру в єдиного правдивого Бога, Бог давав йому поміч остоятися і протиставитись багатьом могутнішим своїм сусідам. В природі, бо її явища так часто виявляють могутню силу Творця. Тому на кожній майже сторінці Святого Писання Старого Завіту ми натрапляємо на такі вислови: «Голос Господній могутній»... «Голос Господній – величний»... «Господь трощить кедри ливанські»... «креше полум'я»... «Пустиню трясає»... «дуби перевертає» (Пс. 29). «Сила і міць моя – Господь»... «Він став мені рятунком»... «Полки й колісниця фараона кинув у море»... «Бездні їх покрили, пішли на дно неначе камінь» (Вихід 15).

Таким уявляли Бога Ізраїльтяни, в такому образі його бачили; в такого Бога вірили; Бог могутній і величний, Бог – справедливий суддя. Він за зло карає, за добрі діла нагороджує.

З приходом на землю Ісуса Христа той образ зазнав великої зміни. Вічний, необнятий, невидимий, невимовний Бог в Другій Особі Пресвятої Тройці, не трапляючи нічого з Божества, сходить на землю, приймає людське тіло, стає чоловіком в Христі Ісусі і об'являє людству Бога – Отця. «Хто вірує в мене – вірує не в мене, а в того хто мене послав.» «Хто мене бачив, той бачив Отця.» «Мої діла – не мої, а того хто послав мене.» «Слова, котрі я проказую до вас – не від себе проказую. Отець, який перебуває в мені – Він творить діла.

Продовження на 4 стор. ▼

◀ «Притча приятеля», робота Святослава Владика

Як у травні вся Церква молиться особливим способом до Пресвятої Богородиці через т. зв. «маївки», так у червні Церква присвячує велику увагу молитвам до Христа Чоловіколюбця, молячись молебні до Серця Христового. [...] Любов Бога Творця до людини-сотворіння – це основна ниточка всього об'явлення. Бог себе об'являє людині, щоб людина змогла зрозуміти найважливішу життєву істину: без Бога і його любові нормально прожити життя ми неспроможні. Вже сам факт існування-сотворення людини є виявом Божої любові; але якщо людина своєю свобідною волею не вибере жити з Богом – у неї не буде доброго теперішнього життя ані надії на щасливу вічність. І як дитина для свого нормального розвитку потребує знати і відчувати батьківську й материнську любов, подібно і кожна людина, щоби смакувати життя і тішитися ним, потребує знати й відчувати, що вона люблена Господом Богом.

Фрагмент статті о. Йосафата Бойка
«Червень – місяць Божої любові», CREDO

XI

АВТОКЕФАЛЬНИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ І ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ

Патріарх Святослав освятив і заклав у Полтаві наріжний камінь під будівництво спільного храму Української Автокефальної Православної Церкви та Української Греко-Католицької Церкви. Співсвятителями стали владика Ігор (Ісиченко), Архієпископ Харківсько-Полтавської єпархії УАПЦ, та владика Василь (Тучапець), Екзарх Харківський УГКЦ.

Блаженніший Святослав під час проповіді до вірних відзначив, що ми стали свідками історичної події – освятили і заклали наріжний камінь, аби будувати Божий храм. Храм зведуть на честь великомученика Юрія Переможця.

Продовження на 3 стор. ▼

Коли завершиться декомунізація в Україні? Віктор Цой і Володимир Висоцький – кому належить «радянське нерадянське»? Чи є Крим на ментальній карті України? Яке місце матиме російська мова в Україні через 20 років?

На ці та інші запитання

на 6 стор. відповідає

директор Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович

ВЛАДИКА БОРИС – ДОКТОР ГОНОРИС КАУЗА

Сіракузький університет (Нью-Йорк, США) вручив почесне звання Doctor of Humane Letters, Honoris Causa Владіці Борисові Гудзяку, президентові УКУ та єпархові Паризької єпархії Володимира Великого, за його візію свободи та любов до людей, відважне лідерство у боротьбі з тиранією та підтримку своїх студентів під час Революції Гідності 2013–2014 років. Сіракузький університет є першою alma mater для владіки Бориса, який закінчив його зі ступенем бакалавра 1980 року.

Під час вручення звання було зачитано такі слова:

Владика Борис Гудзяк, лідер у царині вищої освіти, викладач і науковець та суспільний візіонер. Ваше бачення свободи і любов до людей допомогли піднести університет, Церкву, країну і її народ та подати приклад на натхнення світові.

Після падіння Радянського Союзу ви невтомно працювали, щоб відновити знищений ним університет. Як президент Українського католицького університету ви допомогли створити сучасну, інноваційну інституцію, яка має міжнародне визнання та відома своєю соціальною відповідальністю.

Підтримуючи людську гідність і свободу, у 2014 ви захищали та стояли зі своїми студентами та усіма українцями під час революції, яка скинула корумповану владу, і продовжуєте бути поруч у сучасному неспокої.

Ми радіємо, що можемо вшанувати вас за ваші неймовірні відвагу та лідерські якості, за відновлення

університету і спільноти віри, побудову морального центру для країни і праці заради миру, примирення та зцілення.

3 повідомлення УКУ

XI

ВИСВЯЧЕНО НОВОГО ДИЯКОНА ДЛЯ ЕКЗАРХІЇ

В неділю, 6 травня, коли Церква (за юліанським календарем) віддає честь пам'яті святого великомученика, побідоносця і чудотворця Юрія, у Ляйпцігу відбувалась надзвичайна подія для місцевого душпастирства, для громади Дрездена, та для Екзархії загалом. Під час святкової Літургії з нагоди парафіяльного празника було висвячено у диякони піддиякона Романа Гуменюка.

ки о. Андрію Дмитрику, парафіяни та численні гості змогли приступити до святої Тайни Покаяння. Молившись хором з Дрездена, на чолі з диригентом Іриною Мальзам, додавав величності торжеству.

Особливою прикрасою свята стали наймолодші парафіяни: діти з української школи «Намісто» при парафії у м. Ляйпціг, під керівництвом доктора фізики Оксани Макогон, які вітали архиєрея та виступили з концертною програмою.

Святкування продовжилось у залі, де гостей чекали святково прикрашені столи із запашними стравами, смачно приготованими вмілими господарями з парафії.

Апостольський Екзарх кир Петро під час проповіді закликав вірних брати

приклад зі святого Юрія: бути не лише професіоналами своєї справи, але і добрими християнами, вірними Богові.

Нововисвячений диякон Роман давно так живе. Будучи ревним християнином, вірним Богові, та, належно виконуючи свої обов'язки, досягнув вершин у професійній сфері. Став професором кафедри експериментальної фізики при технічному університеті Фрайберзька гірничої академії. Хоч ще за молодих літ, після доброї формації у греко-католицькому лицейі у Львові, відчув покликання до священства, проте, довго йшов до втілення в життя бажання свого серця. З прибуттям до Дрездена він став надійною підтримкою параха о. Богдана Луки. Перейняв паламарську, вівтарну, дяківську

служби і вірно їх виконував багато років, катехизував дітей, організовував прощі. А також постійно супроводжував параха до м. Ляйпціг, Галле та Ерфурт, підтримуючи в дорозі та допомагаючи у служінні.

Владика Петро побажав нововисвяченому диякону Божої допомоги у служінні.

Ми щиро раді отримати ще одного священнослужителя на території колишньої Східної Німеччини. Українці тут лише 15 років тому розпочали душпастирство. На території, яка охоплює 5 земель, є лише трьох священників, а зі спрощенням візового режиму кількість українців зростає. Як сказано, «жнива великі, а женців мало».

Для «ХГ», Наталія Гелетій-Лука

XI

МОЩІ ПАПИ РИМСЬКОГО СВЯТОГО КЛИМЕНТА

У смітті, зібраному в центрі Лондона, був знайдений невеликий шкіряний футляр, що містить фрагмент кістки, який, як вважають, є реліквією Святого Климента, Папи Римського, який загинув мученичою смертю в Криму поблизу Херсонесу майже 2 тисячі років тому.

Коробка, запечатана червоним воском і перев'язана малиновими шнурами, містила фрагмент кістки під скляним куполом зі смужкою паперу, яка позначає її – «Oss. S. Clementis» – кістка святого Климента. Першоджерелом цієї сенсаційної новини є офіційний сайт фірми Envirowest, працівники якої повідомили про знахідку.

Керівництво фірми звернулося до британського суспільства з проханням допомогти знайти належне місце для мощей св. Папи. Джеймс Рубін – власник Envirowest, заявив, що його фірма часто стикається з дивовижними знахідками у сміт-

тевих контейнерах, але кістки Папи з перших століть християнства і для нього стали сенсацією.

Святий Климент Римський (бл. 30–97), четвертий Папа. Згідно з древнім християнським переданням, сам апостол Петро готував його на свого наступника, проте Климент, не вважаючи себе достойним цього, відмовився перебрати управління Католицькою Церквою після мученицької смерті Первоапостола. Після смерті св. Анаклета Папи Римського, Климент таки погодився стати єпископом Риму.

Святий Климент походив з родини римських євреїв, яка отрима-

ла римське громадянство. Ставши Папою, провадив ревний апостолят серед поган, повернувши багатьох до світла Христової віри. Ця його діяльність не могла бути непоміченою з боку римської влади, яка переслідувала християн: його було заслано до Херсонесу на Кримі.

Мощі св. Климента віднайшли слов'янські апостоли свв. Кирило і Методій. Частина залишилась у Херсонесі, частину переслали до Риму. Володимир Великий, після взяття Херсонесу та прийняття ним хрещення, переніс мощі до Києва, а частину відіслав на дар Папі. Права рука св. Климента зберігалася в Со-

фії Київській аж до 1920-х років. Згодом її сліди губляться у більшовицькому лихолітті.

Постать святого Климента Римського, священномученика епохи християнської єдності, є однією з найяскравіших в історії Церкви. Ім'я його тисячу років тому було відоме всьому християнському світові, а для Русі-України стало символом її хрещення.

УНІАН

АВТОКЕФАЛЬНИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ І ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

У чому полягає унікальність цієї події? «Ми сьогодні переживаємо не просто момент закладення ще одного Божого храму, ми сьогодні відчуваємо, що помазаник Божий, наш Христос Спаситель, у цьому закладеному камені є моментом нашого єднання, тому що ми закладаємо, можливо, перший в Україні спільний храм, який будуватимуть діти єдиної Київської Церкви, яка сьогодні, на жаль, є поділена та існує в різних конфесіях. Але наріжним каменем є тільки Христос», – наголосив Глава УГКЦ.

На думку Святослава, ми отримали дуже глибокий символ – початок справжнього єднання. Це єднання двох громад – Української Греко-Католицької Церкви та Української Автокефальної Православної Церкви у Полтаві, які спільно закладають свій храм, бо хочуть разом прямувати до єдності, підвалиною якої є Господь Ісус Христос.

«Ми хочемо, аби ті дві стіни українського християнства Київської традиції нарешті знайшли точку опори і місце єдності, які так потрібні у наш час для християн України. Немає іншого фундаменту єднання, немає іншого наріжного каменя для будівництва єдиної помісної української Київської Церкви, як Христос-Спаситель. І немає іншого шляху до цієї єдності, як спільна праця, спільна молитва і в цьому випадку – будівництво спільного храму».

На переконання Глави Церкви, сьогодні, вглядаючись у нашого Христа, бачимо, що церковні поділи аж до неба не доходять, бо ми всі сповідуємо єдину святу соборну і апостольську Церкву, ту Церкву, яку заснував Він, наріжним каменем якої є саме Він. «Можливо, наші людські немочі призводять до різних поділів між людьми, але що ближче ми будемо до Христа, то ближче будемо до нашого Глави Церкви, яким є саме Він, то більше і ближче

ми будемо одне до одного. Тому сьогоднішня хвилина освячення наріжного каменя є святом Церкви, єдиної і неподільної, є святом єдності цієї Церкви».

Але ми, на думку проповідника, знаємо, що єдність – це щось, що ми повинні здобувати кожного дня. «Єдність будується. Будується наша особиста єдність з Христом у нашому духовному подвигу, у боротьбі з нашим гріхом, у боротьбі за те, аби тільки Він став наріжним каменем мого життя, на який я завжди можу опертися».

Ще старий Архімед говорив: дайте мені точку опори і я переверну весь світ. «Дай Боже, аби точкою опори сучасного українця, сучасної України став Ісус Христос, наріжним каменем нашого суспільного, державного і національного будівництва. Дай Боже, аби саме Христос, Глава єдиної неподільної Церкви, став основою єднання між християнами. Бо ми бачимо в символі освячення, що не в кабінетах народжується церковна єдність, навіть не в архиєрейських кабінетах. Церковна єдність випливає з Христа», – наголосив Глава УГКЦ.

Блаженніший Святослав подякував Архиєпископу Ігореві, який в особистому духовному подвигу основує своє життя, мислення, проповідь тільки на Христі. «Хочу подякувати йому за відкритість і пропозицію, аби ми цей храм будували разом. Гадаю, ми сьогодні даємо приклад цілій Україні, як будувати нашу Церкву, нашу державу, наше суспільство.»

Предстоятель також подякував владі Василю, Екзарху Харківському за те, що прийняв цю пропозицію. Подякував і громаді Автокефальної Церкви у Полтаві, яка пустила у свої серця братів греко-католиків, обіймає їх і каже, що ми діти одної і тої самої Церкви, нам нема що ділити.

ДІ УГКЦ

XII

ЄДНАННЯ ЦЕРКОВ І РОСІЙСЬКІ ЕМІСАРИ

Церковні ієрархи у питанні надання автокефалії Українській Православній Церкві встояли перед спробами підкупу з боку «емісарів з сусідньої країни» і підписали відповідне звернення до Вселенського патріарха, заявив Президент Петро Порошенко під час робочої поїздки до Хмельницької області.

«Українська Православна Церква Київського патріархату і Українська Автокефальна Православна Церква ніколи не підписували спільних документів і ніколи всі церковні ієрархи не об'єднувалися навколо такої великої мети. Я ні на кого не тиснув і навіть нікого не просив, бо це має бути внутрішнє бажання кожного. Я всіх зібрав і запропонував, і дуже тішився, що, незважаючи на те, що емісари з сусідньої країни намагалися або підкупити, або зірвати цей процес, або спокусити, ніхто не піддався», – зазначив глава держави.

За словами Президента, вже наступного дня йому були представлені для передання Вселенському патріарху Варфоломію «всі без винятку» підписи церковних ієрархів УПЦ КП і УАПЦ, «і – не буду поки що розкривати всю інформацію – не тільки; ви розумієте, про що я говорю».

Водночас Порошенко висловив переконання, що Автокефальна Церква – це атрибут української незалежності. «Чотири Церкви розколюють країну, одна Церква об'єднує країну, а нам як повітря потрібна єдність в умовах зовнішньої агресії проти нашої держави для того, щоб ми рухалися вперед.»

17 квітня президент Порошенко заявив, що підготував звернення до Вселенського патріарха з проханням видати Томос щодо автокефалії Православної Церкви в Україні. 18 квітня глава держави офіційно прийняв від ієрархів УПЦ КП та УАПЦ відповідне звернення для передачі Вселенському патріарху Варфоломію з підписами усіх архиєреїв. Верховна Рада 19 квітня ухвалила постанову про підтримку звернення Президента до Вселенського патріарха Варфоломія. 22 квітня Порошенко повідомив про передачу відповідних звернень Вселенському патріархату і початок процедур, необхідних для надання автокефалії Українській Православній Церкві. Рішення з цього питання очікують в липні п. р.

Українформ

МІСТОК ВАСИЛЯ МАКУХА

У столиці Чехії, Празі, міська рада ухвалила рішення назвати новий пішохідний місток через річку Ботіч на честь українського дисидента, учасника руху опору в СРСР Василя Макуха. 5 листопада 1968 р. Василь Макух здійснив акт самоспалення на Хрещатику в Києві на знак протесту проти окупації Чехословаччини советськими військами. 40-річний Василь Макух – колишній воїн УПА, який каврався за це в советських таборах – вибіг на Хрещатик із під'їзду будинку №27, охоплений вогнем із криком «Геть окупантів!», «Хай живе вільна Україна!». Він помер від опіків 10 листопада. Символічно, що прямо від цього містка бере свій початок вулиця «Українська». Віднині чимдалі більше чехів, почувши, що проходять містком Василя Макуха, дізнаються про цього українського лицаря, який пожертвував своїм життям заради їхньої свободи. («Новинарня»)

У Люрді, що у Франції, відбулося 60-те Міжнародне військово-паломництво з нагоди 160-річчя об'явлення Богородиці. Цьогорічна делегація військових паломників з України була найчисленнішою за всі роки і сягнула 200 осіб. Прибули також жінки, які втратили своїх чоловіків на війні. Загалом у паломництві взяли участь військовослужбовці із 50 країн. Воїни приїхали сюди молитися за мир у світі та в Україні. (news.ugcc.ua)

ЛЮРД, ПАЛОМНИКИ В ОДНОСТРОЯХ

У Люрді, що у Франції, відбулося 60-те Міжнародне військово-паломництво з нагоди 160-річчя об'явлення Богородиці. Цьогорічна делегація військових паломників з України була найчисленнішою за всі роки і сягнула 200 осіб. Прибули також жінки, які втратили своїх чоловіків на війні. Загалом у паломництві взяли участь військовослужбовці із 50 країн. Воїни приїхали сюди молитися за мир у світі та в Україні. (news.ugcc.ua)

НЕ ДАЙТЕ ПОМЕРТИ СЕНЦОВУ

Європейська кіноакадемія закликала звільнити українського режисера Олега Сенцова, який, всупереч міжнародним протестам, був засуджений в Росії до 20 років ув'язнення. Сенцов 16 травня оголосив безтермінове голодування, яке він готовий припинити лише після звільнення всіх українських політв'язнів, що перебувають на території РФ. Українська сторона готова передати 20 росіян, ув'язнених в Україні для того, щоб звільнити Сенцова, активіста Олександра Кольченка та інших українців, які утримуються в російських в'язницях за політичними мотивами. Олег Сенцов та Олександр Кольченко були викрадені співробітниками ФСБ у травні 2014 року в Сімферополі. Слідство звинувачувало Сенцова у створенні в Криму осередку «Правого сектору». (DW)

Європейська кіноакадемія закликала звільнити українського режисера Олега Сенцова, який, всупереч міжнародним протестам, був засуджений в Росії до 20 років ув'язнення. Сенцов 16 травня оголосив безтермінове голодування, яке він готовий припинити лише після звільнення всіх українських політв'язнів, що перебувають на території РФ. Українська сторона готова передати 20 росіян, ув'язнених в Україні для того, щоб звільнити Сенцова, активіста Олександра Кольченка та інших українців, які утримуються в російських в'язницях за політичними мотивами. Олег Сенцов та Олександр Кольченко були викрадені співробітниками ФСБ у травні 2014 року в Сімферополі. Слідство звинувачувало Сенцова у створенні в Криму осередку «Правого сектору». (DW)

РИЗИКІВ ДЛЯ БЕЗВІЗУ НЕМАЄ

Поведінка українців за кордоном не становить ризиків для безвізу. Про це в інтерв'ю Радіо НВ повідомив єврокомісар з питань європейської політики сусідства і розширення Йоганнес Ган. Як відомо, Євросоюз залишив за собою право задіяти механізм призупинення безвізового режиму, якщо з третіх країн збільшиться кількість нелегалів, необґрунтованих заявок про надання притулку чи їхні громадяни створюють загрозу внутрішній безпеці ЄС. Під час обговорення механізму призупинення безвізових режимів з третіми країнами у січні дипломати ЄС висловили занепокоєння щодо Грузії та Албанії, однак ризиків призупинення безвізу з цими країнами немає. (РК)

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ПРЕМІЯ ДЛЯ ЕММИ АНДІЄВСЬКОЇ

23 травня в Генконсульстві України в Мюнхені відбулася урочиста церемонія вручення громадянці США і мешканці Мюнхена українського походження Еммі Андієвській Диплому і Почесного знаку лауреата Національної премії

України ім. Т. Шевченка, присудженої їй Указом Президента України за книги поезій: «Щодення: перископи», «Маратонський біг», «Шухлядні краєвиди», «Бездзигарний час», «Міста-валети». Авторка багатьох поетичних збірок і понад 9000 картин, уродженка Донбасу, космополіт і справжній патріот України, Емма Андієвська продовжує активно творити і сповнена творчих планів. (з повідомлення Генконсульства України в Мюнхені)

ХРИСТОС ЧОЛОВІКОЛЮБЕЦЬ – ОБРАЗ НЕВИДИМОГО БОГА

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

То ж віруйте мені, що я в Отці й Отець в мені» (Ів. 17, 9–11). Христос проповідує не Бога грози й кари, але Бога милосердя й любови. «Отець послав Сина не на те, щоби засудити світ, але, щоби спасти світ. Я і Отець – одне» (Ів. 10, 30).

Ісус не тільки так навчає, але й так поступає. Бог це Батько, люблячий Отець людського роду. Він такий як батько в Ісусовій притчі, що з болем і тугою очікує повернення свого молодшого сина, який з блудницями розтратив половину батьківського майна і вкрив соромом його рід. Він його з любов'ю приймає, все прощає, все дарує і радіє, що загублений син назад вернувся (Лк. 15, 11–32). Бог не роздає своїх дарів за заслуги, але згідно з потребами кожної людини (Гляди притчу про робітників у винограді) (Мт. 20, 1–16). Христос не засуджує жінку, що її спіймано на перелобі. До тих, що вважали себе праведниками й готові були її каменувати, Ісус каже: «Хто з вас без гріха – хай перший на неї камінь кине». А до жінки, сповнений милосердя: «Іди, та вже віднині не гріши» (Ів. 8, 11). Бачачи сліпого прошака, апостоли питали Учителя: «Хто згрішив, він чи батьки його, що сліпим народився?». Ісус відповідає: «Ані він, ані батьки його, але щоб ділам Божим виявитись на ньому!» (Ів. 9, 1–7).

В євангелії майже на кожній сторінці читаємо розповіді про оздоровлення недужих, сліпих, кривих, прокажених, про справжнє чоловіколюб'я Ісуса Христа. Не див-

но отже, що Святий Павло пише до свого улюбленого учня Тита таке: «Коли з'явилась доброта й любов Спаса нашого Бога до людей, Він нас не ради діл справедливости, які ми були зробили, але зі свого милосердя, купіллям відродження (хрещенням), і відновленням Святого Духа, якого вилив на нас щедро через Ісуса Христа, нашого Спаса, щоб ми, оправдані його ласкою, стали згідно з надією спадкоємцями життя вічного» (Т-та 3, 4–7). «Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдиного родного послав, щоб кожен, хто вірує в нього не загинув, але мав життя вічне» (Ів. 3, 16).

Ми сказали вище: щоб вірувати в Бога треба відчути його близькість, його опіку, його дію. Колись, думаючи люди відкривали Божу присутність на кожному кроці. Нині, у віці технічного поступу, ситуація змінилась. Що ми бачимо довкруги нас? В містах на вулицях пливучі ріки авт, зелені й червоні світла, які автоматично керують їхнім рухом, світляні реклями крамниць. Вечері в радіо чи в телевізії глядимо на голод і нужду народів відсталіх країн, на злочини, вбивства (у нібито цивілізованих країнах), природні катастрофи, землетруси, повені і т. ін. А понад усе, безперервне вичислювання все нових і нових здобутків науки й техніки, що підсилює людську гординю. В цій гордині успіхами свого винахідливого розуму, (забувши, що й розум, це дар від Бога), чоловік сам себе переконав, що він самодостатній, що може сам створи-

ти все, що йому потрібне для життя і, що він спроможний взяти свою долю у свої руки. В такого чоловіка вже немає місця для Бога. Він може без Бога обійтися й тому проблема Бога, віри, релігії, Церкви його не цікавить.

Ані провід Церкви, ані її вірні до такої переміни не були приготовані. Вони ще донині не усвідомили нового образу Бога, що його відкрив Христос. Многі ще нині бачать Бога як суддю, карателя, але не дуже то успішного. Побожности вірних він не винагороджує, їхніх молитов не вислуховує, а грішників, злочинців не карає, натомість дозволяє їм далі безкарно діяти. Хто так думає, цей має неповний і фальшивий образ Бога. Бог є всемогучий, але його всемогучість лежить в любові. А любов є довготерпелива, вона все прощає, все дарує. Вона не задрить, не шукає свого, все переносить. Бог є всемогучий, але і безсилий, бо своєї любові нікому насиллям не накидає. Його любов беззахисна, нею люди можуть навіть нехтувати. Бог є справедливий суддя, але його суд не мусить сповнятися зараз ось-тут, на наших очах. Та й не Він буде нас судити. В обличчя його маєстату ми сами себе осудимо й виберемо своє місце по його правиці або лівиці.

Отже Бога треба любити не зі страху перед судом, але тому, що Він нас полюбив і любить не тільки праведних, але й грішних тисяча разів більше як це ми можемо собі уявити. Любов може зрозуміти тільки той, хто сам безкорисно любить. А Божу

любов дуже трудно і майже неможливо зрозуміти, бо вона божественна, безмірна і переростає весь людський розум і уяву.

Ісус Христос є втіленням Божої любови, Божого милосердя, Божого чоловіколюб'я. Він справжній Чоловіколюб'єць. Проповіддю й ділами милосердя Ісус Христос об'явив, показав людям образ Бога, Бога Любови; страстями й смертю на хресті Божий Син інкорпорував, втілював Бога-Любов в історію людства. Відходячи у Вознесенні, сповнивши місію спасіння, до свого Небесного Отця, Христос не покинув світу. Щоб Божою Любов завжди перебувала в світі, Він встановив Церкву для її поширення серед усіх людей і народів, для її існування аж до кінця віків. Церкву, що є Його Містичним Тілом, в якому Христос – Голова. Без голови тіло не жило б і не діяло б, то ж Христос запевнив апостолів: «Ось, я з вами, по всі дні, аж до кінця світу».

Хто є Церква, Містичне Тіло Христа? Це всі охрещені люди, миряни, священники, єпископи, митрополити, патріархи, папа. Це отже, також ви, Дорогі Читачі. Це й ми, редакція. Разом дбаймо, щоб Ісус Чоловіколюб'єць, наш Голова, проявлявся в наших вчинках, «щоб життя Ісуса було явним в нашій житті»; «щоб ми всі, мов дзеркало відзеркалювали відкритим лицем, Господню славу і переображувались у його образ, від слави у славу, згідно з діяннями Господа, що є Дух» (II Кор. 4, 10 і 3, 18).

**о. Івлин Лужецький,
«Голос Христа Чоловіколюб'ця»**

ХІТ

МЕМОРІАЛ ЄВРЕЯМ, БІЙЦЯМ ОУН, ПОЛЯКАМ ТА РОМАМ

У Самборі на Львівщині планують створити Меморіальний парк «Пам'ятай», перший спільний пам'ятник жертвам нацизму, комунізму та новітнім Героям. Таку ідею вже 10 років виношує ініціатор проекту, громадянин Канади Марк Фрайман.

В роки II світової війни на старому єврейському цвинтарі в Самборі нацистами проводились масові розстріли мирного населення. Батькам Фраймана вдалося вижити і вони емігрували. «Це старовинне єврейське кладовище. І більшість тих, кого тут убили під час війни, були євреями. У квітні 1943 року 1200 єврейських чоловіків, жінок та дітей було зігнано на цей цвинтар і розстріляно. Всіх їх поховали у величезній братній могилі. Декого закопали ще живим. У 1944 році тут було розстріляно 17 українських борців з нацизмом. Також там знайшли свій останній спокій у липні 1945 року єврейські жінки та діти, які ховалися на цьому кладовищі. Їх там знайшли і знищили. Разом з тими українцями, які переховували ці єврейські

родини. Крім того, там поховані поляки і роми, яких знищили нацисти», – розповів Марк Фрайман.

У 2008 році канадієць відвідав цвинтар і був вражений занедбаним станом могил. Він створив благодійний фонд і вирішив зайнятися створенням меморіалу. Перший його візит до місцевої влади Самбора був невдалим. Чиновники не захотіли його слухати. Перемовини з місце-

вою громадою забрали десять років. Теперішній міський голова Самбора Юрій Гамар зацікавлений у створенні пам'ятного місця.

До проекту також долучився голова Київської єврейської громади Анатолій Шенгайт. «Нам було заборонено пам'ятати про них. За радянських часів – це місце рівняли бульдозерами. Це буде символ нашого права пам'ятати про ці події.

Це – не монумент жертвам, а символ того, що ми не забули.»

Марк Фрайман заручився підтримкою УГКЦ. Священик з Канади Петро Галадза повідомив, що проект підтримали патріархи українських Церков. «Ідею цього меморіалу від самого початку підтримував також Любомир Гузар. Він писав листи, в яких висловлював свою думку про необхідність цього меморіалу. На жаль, його не дуже слухали», – зауважив Петро Галадза.

Архітекторами і авторами проекту є закордонні спеціалісти Міріам Гусевич та Пітер Майлсом, які вже мали досвід роботи в Україні. Зокрема, займалися проектом пам'ятника жертвам Майдану. «Ми вирішили використати цей простір, щоби розповісти людям історію про те, що тут відбулося. Ця територія буде парком, де люди зможуть ходити і вивчати своє минуле. Ландшафти також можуть розповідати історії. Ми відновимо всі могили, у тому числі могилу, де поховані бійці ОУН. Це буде спільний монумент як символ нової України», – пояснив Пітер Майлсом.

gazeta.ua; ZIK

Українці в Німеччині

У М. ЕГГЕНФЕЛЬДЕН СТВОРЕНО НОВУ ПАРАФІЮ

Зразу постало питання де проводити службу. Доклавши чимало зусиль, отцеві Любомиру вдалося домовитись з місцевими священниками римо-католицької Церкви про проведення Служби Божої в од-

ному з костелів. В подальшому нам дозволили на постійній основі відправляти два рази у місяць в монастирі францисканців.

На сьогоднішній день у нашій парафії близько 50 людей, в основно-

му з родини Рапп. За час існування церковної парафії отець Любомир охрестив четверо дітей вже народжених у Німеччині, також повинчав пару молодят. На кожній відправі присутні діти, які із задоволенням допомагають отцю у проведенні святої літургії.

Кожного року громаду із задоволенням відвідує Апостольський екзарх для українців-католиків у Німеччині та Скандинавії Єпископ Петро Крик. Цьогорічні відвідини Владики припали на день перенесення мощів св. Миколи Чудотворця з Мир до міста Барі. З цієї нагоди запропоновано започаткувати храмовий празник для церковної громади м. Еггенфельден.

На запрошення о. Любомира парафію відвідали Архиепископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир (Війтишин) та Екзарх Харківський Єпископ Василь (Тучапець).

Ми щиро дякуємо о. Любомиру Федораку за душпастирську опіку і об'єднання навколо себе української громади, а також Владиці Петру Крику, який знаходить час щоб відвідати і благословити парафію.

Для «ХГ», з повагою від греко-католицької громади м. Еггенфельден

Думи мої...

ПРО МОВУ, ЛЮБОВ ТА НЕНАВИСТЬ

Вчора в Брюсселі ми зробили проект, присвячений Голодомору. Ми нагодували дипломатів, європарламентаріїв, туристів, бельгійців, людей з усього світу, стравами, які українці готували у ті страшні часи. Супом з кори дерева, млинцями з лушпайок та хлібом з трави. Ми розказали про трагедію українського народу мовою, яку розуміють у всьому світі. Мовою їжі. Через годину після початку акції до нас долучився Жорж Дальмань, депутат Бельгійського парламенту, який вже робив звернення щодо визнання Голодомору геноцидом українського народу.

Ми отримали понад 100 публікацій за декілька годин – від твітів парламентаріїв до анонсу в американській Politico і, па-дам, – тексту на Лен-та.ру та Утро.ру, де було написано, що «українці влаштували в Брюсселі голодомор». Я вважаю – це успіх.

Вся комунікація проекту Uncounted відбувалася 5 мовами: українською, англійською, французькою, німецькою та нідерландською. Останні три – офіційні мови Бельгії. Але було одне «але». У себе на Фейсбуці я зробила стрім [виступ у прямому ефірі-Ред.], в якому говорила російською. Не на сторінках проекту, не на сторінках агенції, не в пресі, у себе на сторінці. Цього вистачило, щоб в коментарях мені влаштували аутодафе. І вже було все одно, що це за проект, хто я, чи я окупант, чи я вже три роки тільки те і роблю, що популяризую все українське. Головне – ворожа мова. Знищити, спалити, закрити їй рота.

З цього приводу я порушу своє святе правило не писати про погане. Люби усі. Просто знайте, що любов до мови НІКОЛИ не з'являється через НЕНАВИСТЬ. Якщо ви змушуєте людину говорити українською, вона НІКОЛИ не буде відчувати до цієї мови приязнь. Через заборону, через тиск, через коліно, вийде тільки одне – прихована ненависть. Я переконана, що мова приходить через любов.

Я народилася в російськомовній родині. Я говорила російською все своє життя. Я читала Франка та Шевченка, Багряного та Осьмачку, але я не відчувала ні-чо-го. Поки не зустріла Івана Пилиповича Ющука. Геніального вчителя, який закохує в мову усіх: тих, хто говорить бездоганно і тих, чий максимум – «останівка». Ющук будь-якій людині одразу пропонував: «давайте говорити українською, у вас така чудова мова!». І як би людина не говорила, навіть якщо робила по три помилки в кожному слові, він завжди відповідав: «Це геніально! У вас геніальна мова!». Через три роки навчання українською говорили всі.

Мій рідний брат та партнер Александр Тодорчук перейшов на українську мову в січні 2014 року і з тих пір не сказав жодного слова російською. Але він ніколи не примушував мене. Жодним словом. Жодним поглядом. Він дарував мені книжки Жадана, він писав мені надзвичайні листівки, він на наших днях поезії в агенції читав напам'ять довжелезні прекрасні вірші. З ним у 99 випадках зі 100 я говорю українською. Як говорю з командою, з клієнтами, з журналістами, з друзями та знайомими.

Вчора я перенервувала, бо ми не спали 3 ночі поспіль, готуючись до акції. ОК, я зробила російською стрім. Після якого отримала три десятки коментарів

та погроз від росіян. Бо я роблю проект проти Росії. І сто коментарів від українців, бо я роблю проект... проти України, адже говорю російською мовою.

У книжці «Всі брешуть» є яскрава глава про те, як соціологічні дослідження в США показували надзвичайно низький рівень терпимості до расизму. А потім фахівці проаналізували запити в Гугл і зрозуміли, що одні із найпопулярніших – «анекдоти про нігерів». Ми можемо робити вигляд, що все супер, що українська мова перемагає, але чому аналітика Гугл показує, що населення України масово шукає російські серіали, користується Вконтакте і слухає Стаса Михайлова? Можна обманути колег, друзів, навіть себе можна спробувати, а Гугл – ні. Бо там ви справжні. (До речі, пости російською завжди набирають вдвічі більше лайків, це так, для роздумів).

Ми можемо скільки завгодно поливати у Фейсбуці брудом тих, хто говорить російською. Ми можемо нівелювати будь-які досягнення, навіть якщо вони зроблені на честь України. Ми можемо робити вигляд, що якщо всі українці масово перейдуть на українську мову, то країна розквітне, наче весняна квітка. Але ви і самі знаєте, що це не так. Що є купа лайна, яке говорить українською і позиціонує себе, як відданих патріотів. Проте, ці «патріоти» крадуть, знищують, а в кращому випадку – не роблять нічого. Якщо судити про патріотизм тільки за мовою – то вам потрібно розпіяти тисячі людей, багато з яких мають олімпійські медалі, світові премії, які приводять в Україну інвестиції, рухають її вперед та піднімають її прапор над усім світом – на палаючому Майдані, на вершині Евересту, на трибуні ООН.

Я люблю свою країну. Я хочу робити проекти для України та в її ім'я, як ми робимо в Gres Todorchuk PR вже 3 роки. За цей час ми реалізували понад 50 ініціатив – від популяризації українського традиційного костюму в «Щирих» до «Дня української казки». Я дуже хочу, щоб ми усвідомили, що не всі, хто говорить російською – вороги. Як і не всі, хто говорить українською – друзі. Я хочу, щоб ми поширювали мову через любов. Бо ненависть знищує, а любов – створює.

Якщо ви хочете, щоб Україна говорила українською – пишть історіями, пишть прикладами, пишть віршами, пишть у коментарях так, щоб захотілося вас обійняти, щоб захотілося вже від завтра говорити тільки українською.

Українська звучить неймовірно, коли нею говорять про любов.

Ярослава Гресь, з Фейсбуку

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ – ПЕРШИЙ ЕТАП ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Де межі деколонізації та коли завершиться декомунізація в Україні? Віктор Цой і Володимир Висоцький – кому належить «радянське нерадянське»? Чи є Крим на ментальній карті України? Яке місце матиме російська мова в Україні через 20 років? На ці та інші запитання відповідає директор Українського інституту національної пам'яті (ІНП) Володимир В'ятрович.

С-на: Укрінформ

► У який момент ви самі скажете, що ваша місія з декомунізації суспільства закінчена?

В. В'ятрович: Більшість цілей, які я ставив собі як керівник ІНП, йдучи на цю посаду, можна сказати, я виконав. Для мене ще незавершеною є робота над створенням архіву ІНП. Йдеться про те, щоб до окремого архіву перевести колишні документи КДБ. До того ж, невиконаним завданням залишається ще подальше поширення інформації про злочини комуністичного режиму, але це більш тривалий процес, і я не ставлю собі за мету особисто зіграти якусь остаточну в цьому роль.

Декомунізацію можна назвати лише першим етапом деколонізації, тому що, знімаючи шар комуністичного тягаря, тоталітарного минулого, під ним ми не рідко зустрічаємо російське імперське минуле, яке часто не менш антиукраїнське, ніж було комуністичне. Так ось у контексті деколонізації – це непочатий край роботи.

► Якщо озиратися назад, у період із 1991 до 2014 року, навіть до активно-

го етапу декомунізації, який почався після російського вторгнення, в ці роки дифузія ідеологічна відбувалася?

В. В'ятрович: На жаль, Україна, на відміну від інших посткомуністичних країн, досить мляво взялася за декомунізацію, очевидно, це було пов'язано з політичними подіями. Якщо в більшості країн Східної Європи комунізм впав у результаті революційних подій, то в Україні незалежність стала результатом компромісу. З одного боку, тут був масовий активний національно-демократичний опозиційний рух, що ставив собі за мету відродження української незалежності, а з іншого боку, до 24 серпня 1991 року в нас була абсолютна більшість комуністів у владі. І, власне, події, які відбулися за межами України: йдеться про путч, страх комуністів через участь у цьому путчі перед судом і так далі – це призвело до того, що вони проголосували за незалежність України 24 серпня 1991 року. Таким чином, з одного боку, ми отримали незалежну державу, а з іншого боку, ця держава не отримала потрібного

шансу для ротації політичних еліт. У нас колишні політичні діячі Комуністичної партії, тепер уже представники інших партій або просто безпартійні, здебільшого залишилися при владі. І очевидно, що ці люди не були зацікавлені говорити про якесь переосмислення комуністичного минулого, про засудження злочинів комуністичного минулого.

► Як ви вважаєте, чи здатна Україна дійти до того, щоб оголосити період із 1918-го до 1991 року окупацією?

В. В'ятрович: Я однозначно впевнений, що треба говорити про окупацію. І я не знаю, чи підтримає це більшість українського суспільства. Потрібно пояснювати, тому що в багатьох саме слово «радянська окупація» викликає якийсь шок. А насправді різниця між досвідом України та досвідом країн Балтії тільки в тривалості цієї окупації. Ця різниця теж важлива, тому що ми маємо кілька поколінь, які виростили в цій окупації, які не бажали й не хочуть досі бачити її окупацією, не хочуть визнавати того, що частина з них співпрацювала з цим оку-

паційним режимом, але суті справи це не змінює. Це та дискусія, до якої ми маємо прийти.

► Чи є на ментальній карті України Крим? І якщо так, то який?

В. В'ятрович: Я думаю, що є й має бути. Завдання, яке стоїть зараз перед істориками – це повертати Крим на українську ментальну карту. Насправді ті події, які відбулися в Криму, сталися з причини того, що Крим залишався своєрідним ментальним островом, який не був виписаний в українських історичних підручниках. Фактично була відсутня інформація про Крим, про події, що відбувалися. Зараз ситуація починає змінюватися. Дуже важливо, що ми починаємо інтегрувати кримський наратив у загальнонаціональний. Йдеться про зміну програм шкільних підручників, про публікації, що стосуються української історії. Зараз ми багато говоримо, наприклад, про події революції 1917–21 років, і в цей контекст обов'язково влітаємо ті сюжети, які мали місце на території Кримського півострова, зокрема про кримськотатарський

національний рух. Буквально днями ми видали книгу про звільнення Криму «Забута перемога» історика Сергія Громенка, яка теж розповідає про кримські сюжети.

► А як бути з Висоцьким, Цоєм і всім тим «радянським нерадянським» наративом, який залишився у спадок?

В. В'ятрович: Треба розуміти, що не все антирадянське було одночасно антиімперським. Найпростіший приклад – це Олександр Солженіцин, який по суті своїй був російським імперіалістом. Ми маємо розуміти, що те, що ті чи інші діячі були антиросійськи налаштовані, ще не означає, що вони були проукраїнськи налаштовані. Названі вами особи – це представники саме російської культури, й саме таким чином їх необхідно розглядати.

► Якою ви бачите долю російської мови в Україні через 20 років?

В. В'ятрович: Як мови однієї з національних меншин. Я не вважаю, що російська мова може мати якийсь особливий статус. Я переконаний, що врешті-решт до цього дійде. Інша справа, що для зміцнення української мови недостатньо одного лише часу. Річ у тому, що українську мову як таку знищували цілеспрямовано державною політикою. Тепер є необхідність для відновлення української мови таким же чином – через державну політику. Тому ті мовні квоти, які зараз ухвалюються на радіо, на телебаченні, дуже важливі й дуже правильні, і я дуже сподіваюся, що найближчим часом буде ухвалений закон про українську мову як державну мову, який має бути універсальним.

Текст підготувала
Іванна Ткачук,
«Радіо Крим.Реаліі»

З Катехизису УГКЦ

Найважливішою чеснотою, зродженою з віри, є чеснота божественної любові, що її Бог дарує християнинові – новому творінню у Христі. Ця чеснота є участю людини в любові Божій. Євангеліст Йоан наголошує, що божественна любов є суттю життя у Богові: «Любі, любім один одного, бо любов від Бога, і кожен, хто любить, народився від Бога і знає Бога. Хто не любить – той не спізнав Бога, бо Бог – любов» (1 Йо. 4, 7–8).

Чеснота любові є не лише людською здатністю любити, а й любов'ю, якою живе сам Бог. Ось чому така любов, як навчає Апостол Павло, є більшою від усіх інших ознак божественного життя в людині, тобто чеснот. Вона є найбільшим Божим даром людині, який ми отримали у Святому Дусі: «Любов Бога влита в серця наші Святим Духом, що нам даний» (Рм. 5, 5; пор. 1 Кор. 12–13). (843; 844)

До 125-річчя від дня народження Патріарха Йосифа Сліпого і 55-річчя його звільнення з неволі

ПАТРІАРХ ЙОСИФ В КОНТЕКСТІ «ОСТПОЛІТІК» ВАТИКАНУ (3)

Започаткуванням «Остполітік» Ватикану (слово «Остполітік» слід віднести до періоду урядування в Німеччині канцлера Віллі Брандта, який при уряді від 1969 до 1974 рр. розпочав політику наближення Німеччини до Східної Європи, отже зі Східною Німеччиною в лабетах комунізму та Радянським Союзом, що упродовж свого існування характеризуватиметься замовчуванням церковних репресій в Радянському Союзі й становитиме кінець оправданих агресивних протистоянь Церкви комунізму, як це було за урядування Папи Пія XII) стала маловідома ще сьогодні, таємнича зустріч (з волі самого Папи Івана XXIII) між католицькою і російською православною Церквою, яку тоді ще називали в католицьких кругах схизматичною.

Папа, задумавши скликати II Ватиканський Собор, хотів мати на Соборі спостерігачів від всіх Церков, а особливо же від Православної Церкви Московського Патріархату. Він послав в серпні 1962 р. (Кир Йосиф тоді ще перебував в каральних таборах в Сибірі) кард. Євгена Тіссерана, тодішнього Голову Священної Колегії Кардиналів, до Борні біля французького міста Мец (Metz). У монастирі згромадження «Малих Сестер» він разом з єпископом Меца Павлом Йосифом Шмітом зустрівся з Нікодимом (Ротовим), владикою Ленінграда й Новгороду. Цей погодився послати на Собор двоє представників, але за умови, що Собор буде «аполітичний», тобто Соборові

отці ніяким чином не засудять комунізм – такий засуд можна було передбачити, беручи до уваги попередні документи Пія XI і Пія XII у тій справі, – і що Церква після Собору не оприлюднить жоден документ проти Радянського Союзу. От ціна присутності представників Російської Православної Церкви на Соборі, у якому пізніше прийняли участь влад. Яків Ілліч, протопресвітер кафедри «Преображення» в Ленінграді, та протопресвітер Віталій Боровой, представник РПЦ при Світовій Раді Церков (1962–66; 78–85 рр.).

Під час Собору 213 кардиналів і 435 єпископів підписали петицію, щоб засудити комунізм, і передали її відповідній комісії до розгляду, але ту петицію, на жаль, не розглянули, власне, через попередні домовленості між представниками Католицької й Московської Православної Церков. Весь пізніший хід Собору, як також і післясоборова політика Церкви, характеризуватиметься відкритим діалогом Апостольського престолу з Московським Патріархатом ціною замовчування переслідування УГКЦ комуністичною владою і ціною відсутності будь-якої критики на рахунок Радянського Союзу.

Папа Іван XXIII, унаслідок свого пасторального підходу до комунізму, оприлюднив в 1961 р. енцикліку Mater et Magistra («Мати й Вчителька»), а 1963 р. Pacem in terra («Мир на землі»), якими він, практично, зняв кару-вилучення з Церкви для тих католиків, які бажали співпрацювати з комуністами й провадити з ними діалог. За словами Папи Івана XXIII: «Можливо, що коли учора наближення до комуністів, або діалог з ними, вважалися незручними й неплідними, сьогодні, чи може завтра, вони зможуть стати вигідними й плідними!».

Музей Патріарха Йосифа Сліпого в Римі, УКУ. Чаша, дискос (тарілочка), копіє (ножик), ложечка, – речі, які Патріарх Йосиф уживав в Сибірі. (Опис о. Є. Небесняка)

Ватикану, передовсім, коли йшлося про замовчування переслідування Церкви у Радянському Союзі, Ватикан «довіряв більше дипломатії, ніж любові до ближнього. Папа нівечив зусилля вірян!».

Я ще пригадую часи «Остполітік» в Римі, бо хлопчиною поїхав 1963 р. до Риму, до Малої Семінарії, коли така політика вже починала класти свої основи. Після Собору, в ешелонах Римської Курії, що вже готувалася поширити й скріпити зв'язки з російською православною Церквою, важливу роль в процесі «Остполітік» відіграли кард. Йоганнес Віллебрандз, Голова Папської Ради у справі єдності Церкви (1969–1989 рр.), кард. Августин Казаролі, який у 1961 був важливою особою у Секретаріаті Стану, який він пізніше очолює 1979 р. – саме він був серцевиною всіх контактів з Росією, і кард. Жан Марі Війо, який також очолює Секретаріат Стану. Під час їхнього керування й здійснення горезвісної для УГКЦ «Остполітік», Патріарх пролив не одну гірку сльозу, і він пізніше стане справжнім «каменем спотикання» у звершенні тієї політики.

Згадуючи членів Римської курії в негативному світлі, не роблю я те лихим словом! Я свідомий, що вони, мабуть, діяли в добрій вірі, і що не було жодної злоби з їхнього боку. Я переконаний, що вони діяли для добра Церкви, хоч на думку вірних УГКЦ, і на мою також, вони діяли неправильно. Сам Патріарх Йосиф у своєму Заповіті припускав, що вони діяли «у доброму намірі». (далі буде)

Для «ХГ» о. Євген Небесняк

Через таку політику пізніше з'явилась категорія католиків, які називали себе «кат-комуністами», які ставали відвертими комуністами, не добачаючи ніякого зла в комуністичній ідеології. Вони щиро бажали поєднати Христове вчення з наукою Маркса і Енгельса, переконані, що мирне співіснування комунізму з християнським світоглядом таки можливе, з великою, при цьому, користю для всіх. У Південній Америці вірні Католицької Церкви, між ними священники й монахині, подекуди зі зброєю в руках, ставали революціонерами, організовуючи збройні виступи злидненого населення проти багатих землевласників!

Метою «Остполітік» було отримати, ціною замовчування релігійних репресій в Радянському Союзі і аполітичного відношення Церкви до нього, якомога більше свободи для Католицької Церкви на всій території того ж Радянського Союзу. За словами французького Домініканця Ремонда Леопольда, який завжди виступав проти «Остполітік»

ХГ

СКАРБИ ХРЕЩЕННЯ

При хрещенні ми змінюємо свою приналежність. Перестаємо бути невільниками гріха та заявляємо, що належимо до Бога. Скидаємо старого чоловіка та зодягаємося в нового. Хрещення – це нове народження. Хрещення просвічує. Тим-то, називаємо його просвіченням. Вручення запаленої свічки під час чину хрещення саме це й символізує. Через хрещення маємо участь у Христі Ісусі – участь у його священстві.

В день П'ятидесятниці апостоли зазнали шестя Святого Духа. Петро радий був поділитись цим даром з іншими. Зібраних у Єрусалимі того ж дня він намовляв: «Покайтесь, і нехай кожний з вас охреститься в ім'я Ісуса Христа на відпущення гріхів ваших,

і ви приймете дар Святого Духа» (2:38). І справді, кілька тисяч охрестилось того ж дня та одержали Святого Духа.

Від самого початку християни уважали хрещення як нове народження в Христі Ісусі. Це народження здійснювалось релігійним

чином: умиттям водою та проказанням певних слів. Почерез очищення «водяним купелем у слові» (Ефесян 5:26) людина одержує неоціненний дар – вічне життя.

Хрещення відкриває вступ до всіх інших святих тайн. Хрещення усуває первород-

ний гріх, а також всі особисті гріхи. Хрещення дає християнинові участь у Божій природі через освятну ласку. Завдяки цій тайні ми стаємо дітьми Божими. Ця тайна дає нам уділ у Христовому священстві та можливість віддавати Богові правдиве почитання.

Христос дав ясне доручення: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа» (Матей 28:19). Ці слова прославленого Спасителя виражають його ясну волю встановити тайну хрещення. Попередньо,

вживаючи різних образів, в розмові з Нікодимом, Ісус відкрив містичне значення хрещення: «Вродитись з висоти... Вродитись з води та Духа... Вітер віє, куди забажає» (Іван 3:3–8). Ці вирази в повноті розуміють тільки охрещенні.

Опис П'ятидесятниці в Діяннях Апостолів вказує, що хрещення – це початок християнського життя. На питання: «Що нам робити, мужі брати? Петро відповів: Покайтесь... і охреститься...»

Продовження на 8 стор. ▼

СКАРБИ ХРЕЩЕННЯ

▼ Продовження. Початок на 7 стор.

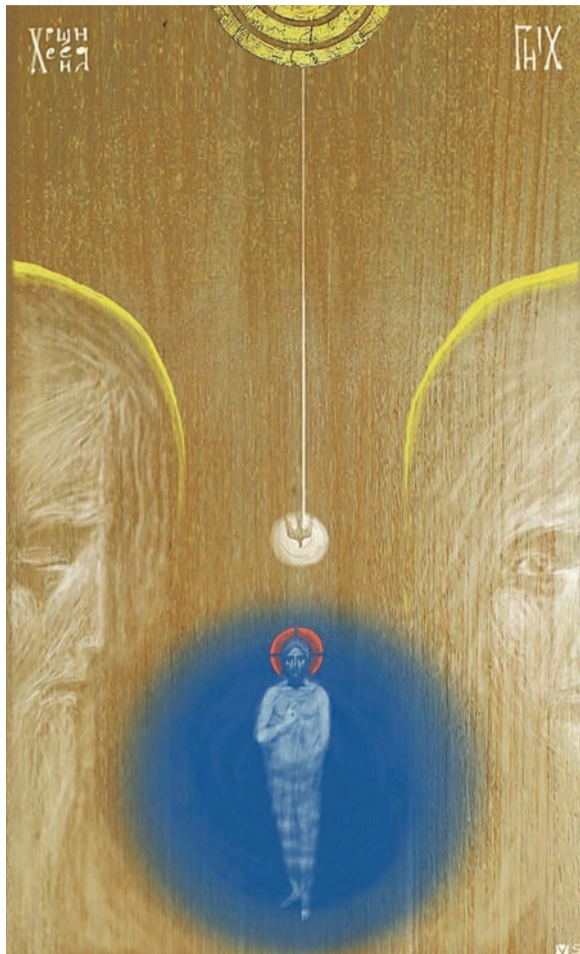
Ті ж, що прийняли його слово, охрестились, і того дня до них пристало яких три тисячі душ» (Діяння 2:37–41). З цієї пори апостоли уважали хрещення як необхідний і святий ритуал, та таким його давали людям. Іван Хреститель говорив саме про те шляхотніше та вищого роду хрещення.

Діяння описують цікавий випадок. «Як Аполлос був у Коринті, Павло, пройшовши через горішні околиці, прибув у Ефес і, знайшовши там деяких учнів, спитав їх: Чи отримали ви Святого Духа, коли увірували? Ті йому відповіли: Та ми й не чули чи є Святий Дух? І він спитав: Яким хрещенням ви хрестились? Ці відповіли: Хрещенням Йоанна. Тоді Павло промовив: Йоан хрестив хрещенням покаювання, кажучи людям, щоб вірували в того, що по ньому прийде, тобто в Ісуса. Почувши це, вони хрестились в ім'я Господа Ісуса. Як Павло поклав на них руки, зійшов на них Дух Святий, і вони почали говорити мовами й пророкувати. А було їх усього яких дванадцять чоловік» (19:1–7).

Мова тут про цілий процес. Покаяння й віра звершуються у хрещенні. Через Христа Господа приходять спасіння, відпущення гріхів, та дари Святого Духа. Христос – світло – просвічує в хрещенні. Він життя, яке тайна ця передає.

Водяний купіль у слові – хрещення – це сакраментальна дія, що спричинює «бути в Христі». Саме оце суть життя християнина. Св. Павло нам пригадує: «Поховані з ним у хрещенні, з ним ви разом також воскресли, вірою в силу Бога, який воскресив його з мертвих» (Колосян 2:12). То значить, через хрещення Бог нас оживив разом з Христом, і воскресив нас з ним.

З цього випливають різні важливі правди. У хрещенні ми маємо контакт з Богом у Христі Ісусі. Хрещення – це відповідь на Боже слово. «Покайтесь!» – саме було те слово, що його голосили так Ісус як і св. Іван Хреститель та Петро. Хрещення – це відгук на євангельську добру новину. Хрещення і включає і виражає віру. **Дорогою тайни цієї ми охрещені в смерть Ісуса. Ми умираємо разом**

Святослав Владика, «Хрещення»

з ним, і разом з ним воскресемо. Ми поділяємо його страсти, а також і його воскресіння.

Хрещення очищує та обмиває. В мить, коли вода

тайни хрещення змиває тіло, вона очищує серце наше від лукавої совісті. Очищення оце спричинює спільність з живим Христом

та дає нове життя. Унаслідок цього, ми народжуємося наново, неначе нове створіння. Тим-то, вже тепер маємо участь у його воскресінні. Участь ця буде повна, коли Господь знов прийде. Тільки віра може сприйняти ці правди. А застанова над цими правдами помагає нам жити по християнськи.

Покаяння-навернення є передумовою хрещення. Цей стан навернення повинен залишитись і тривати. Хрещення має свої вимоги до нас. «Нехай, отже, не панує гріх у смертнім вашім тілі, щоб вам коритися його пожадливістю, і не видавайте членів ваших гріхові за знаряддя неправедности, але віддайте себе Богові, як оживих із мертвих, а члени ваші, як зброю праведности. Бо гріх не буде більш над вами панувати: ви бо не під законом, а під ласкою» (Римлян 6:12–14). Охрещенні намагаються жити за законом ласки й правди – «благодать же і істина прийшла через Ісуса Христа» (Іван 1:17).

**Кир Михаїл Гринчишин,
«Голос Христа
Чоловіколюбця»**

ХІ

ОБЛИЧЧЯ ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Обличчям кожної війни є її зброя – точніше, її потворні наслідки.

Винаходом I-ої світової війни були хімічні снаряди, начинені отруйним газом. Вони знищували передусім людей. Отож обличчям тієї війни стали трупи солдатів, спотворені хлором чи іпритом.

Нове слово II-ої світової війни – це авіаційні бомби. Їхніми головними цілями були інфраструктура міст і сіл, а також військові колони суперника. Відтак обличчям тієї війни стали руїни Варшави, Ковентрі, Сталінграда чи Дрездена.

Відступ нацистів із Радянського Союзу освітився тогочасним винаходом – «катюшами», які ознаменували початок ракетної ери. Вони поєднували в собі хімічну зброю I-ої світової з нищівністю II-ої. Так проявилось обличчя тієї ери – ракетні траси на тлі нічного неба.

Символом «холодної війни» стала атомна бомба. Це зброя масового знищення: вона руйнувала все довкола – і інфраструктуру, і людей. Радіація проникала всюди. Обличчям тієї війни став атомний гриб над Хіросімою. Згодом ця зброя «вдосконалили», винайшовши нейтронну бомбу. Вона залишала незаторкну-

тими будівлі та інфраструктуру, але радіацією знищувала тіла людей. «Нейтронна війна» не стала реальною, оскільки була лиш частиною політики стримування. Тому її обличчя – це Загроза.

Винаходом «гібридної війни», яку ще остерігаються назвати III-ю світовою, стала фейкова бомба. Це також зброя масового ураження. Вона залишає незаторкнутими будівлі, інфраструктуру й навіть людські тіла. Вражає натомість лише людську душу. **Найголовніша сила глибокого ураження у фейковій бомбі – це Недовіра. Її жертви – розгублені люди, які неспроможні відрізнити правду від брехні. Її символи –**

дискредитація українського Майдану, Брекзїт і підірвані виборчі системи західних демократій.

Першою жертвою агресії стала Україна, проте «фейкова війна» є світовою. Вона підриває спроможність урядів приймати правильні рішення, оскільки ті починають оперувати не об'єктивними фактами, а їхніми суб'єктивними інтерпретаціями. Тому найголовнішою жертвою цієї війни стає Правда.

Схоже, ми впритул наблизилися до тієї останньої війни, яка йтиме між Добром і Злом та яку звично називають Армагеддоном...

**Мирослав Маринович,
«Збруч»**

МИ ПЛАКАЛИ НА ЦВИНТАРІ, БЕЗСИЛІ...

Ми плакали на цвинтарі, безсилі,
А скрізь жовтіли на землі
Потоптані знамена милі
І наші зламани шаблі.

І сотні нас з чужинцем побратались,
Втекли від нас в ворожий стан
І разом з ворогом знущались
З кривавих наших сліз і ран.

Свої – серця нам виривали,
Чужі – тесали нам хрести,
А ми дивились і не знали,
Куди нам з цвинтаря іти.

Олександр Олесь, 1908 р.

03.01.2017 р. останки Олександра Олеса (Кандиби) та його дружини були ексгумовані на Ольшанському цвинтарі у Празі. 29 січня прах Олеса і Віри було перепоховано на Лук'янівському кладовищі у Києві. На світліні могила поета перед ексгумацією. Олександр Олесь народився 1878 року в Білопільні на Харківщині, упокоївся 1944 р. у Празі. [з Вікіпедії]

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5